

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

2017:

nagyobb növekedés,
több beruházás,
magasabb bérek

Milyen volt **2016**? Milyen lesz **2017**?

5 alelnök, **5** vélemény:

lendületesebb év jön, a nemzetközi helyzet azonban „fokozódik”:

**Lakatos Péter, Miklós László, Orosz Csaba,
Szentpéteri István, Vértés András**

a kilátásokról

TARTALOM

FÓKUSZBAN

- MGYOSZ-alelnökök: 2017-ben gyorsulhat a magyar gazdaság növekedése 3
- Varga Mihály: Fordulat várható az építőipar teljesítményében jövőre 7
- 2017-ben nagyobb lesz a növekedés 8

MGYOSZ-HÍREK

- A családi vállalkozások és a kkv-k támogatásával javítható a foglalkoztatási arány 10
- A konferencia képekben 12
- Megváltak a munkavédelmi képviselők választásának szabályai 14
- Mitől lehetne hatékonyabb a hazai hulladékgazdálkodás? 15

EURÓPAI UNIÓ

- A Galileo-rendszer életre kel! 16
- Minden hatodik munkavállaló az alacsony keresetűek között . . . 17
- Tiszta energiával az európai versenyképességért 18

KÖNYVJELZŐ

- Divatcikk, státuszszimbólum, gazdasági erő 19

**A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja**

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Horváth László Béla

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Dr. Orosz Csaba

Az MGYOSZ alelnöke,
a HOROSZCOOP Külkereskedelmi
Képviseleti Kft. ügyvezetője

„A nemzetközi helyzet »fokozódik«, több országban választás volt, lesz, aminek a hatását még nehéz pontosan felmérni”

Fő az optimizmus!

Kivételesen legyünk pozitívak! Ismerjük el, amit elértünk, lássuk világosan, mi a gond, s menjünk előre. A magyar gazdasági teljesítmény csak akkor ér sokat, ha ezzel hozzájárul a jobb élethez, a magasabb életszínvonalhoz. Ilyen megközelítésből lehet hiányérzetünk. Miközben rögzíthetjük, hogy 2016 sok szempontból sikeres volt, látnunk kell, hogy majd' 4 millió ember szegénységben él, illetve annak határán küszködik. Ha ez a szám csökken, akkor elégedettek lehetünk.

De... 2016-ról a statisztikában bőven találunk olyan adatot, ami azt jelzi, jó irányba indult el a gazdaság. A növekedés szolid ugyan, de stabil, s jövőre biztatóak a kilátások. Az infláció nincs messze a nullától, az iparban, s a beruházásokban is van kedvező elmozdulás. Pozitívnak tekinthető, hogy az államháztartás kiegyensúlyozott, különböző intézkedések hatására fehéredett a gazdaság, amiből jelentős bevétele lett a költségvetésnek. Ám ha az oktatás vagy az egészségügy helyzetét nézzük, akkor van okunk aggodalomra.

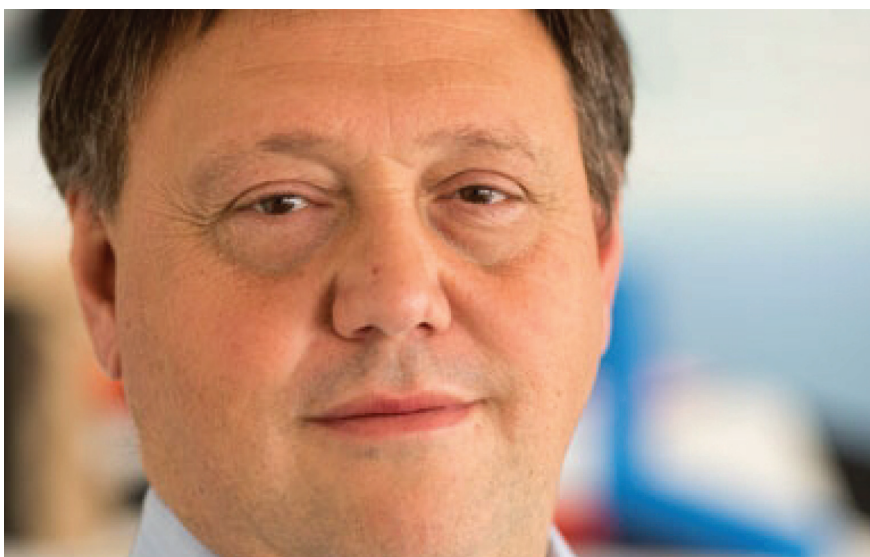
S ez már átvezet arra, milyen év vár ránk 2017-ben. Röviden azt mondhatnám, hogy nagyon bizonytalan. A nemzetközi helyzet „fokozódik”, több országban választás volt, lesz, aminek a hatását még nehéz pontosan felmérni. Az új amerikai elnök januárban lép hivatalba. Kiszámíthatatlan, milyen hatással lesz a világgazdaságra. Németországban is választások lesznek, ami a magyar gazdaság számára ugyancsak fontos. S Romániában új kormány jön, mint ahogy Olaszországban is. Magyarországon a GDP-ben meghatározó az export, a külgazdasági fejleményekre érzékeny ország vagyunk. Jó lenne ezt tudatosítani, s ezt a nyitottságot a gondolkodásban, a reagálásban is érvényesíteni. Mivel minden bizonytalan, a változások néha váratlanul jönnek. Ahogy az amerikai elnökválasztás eredményeit sem tudták megjósolni a közvélemény-kutatók, úgy a gazdasági kilátásokra sincsenek biztos támpontok. Mi lesz az olajárral? – ez például nagyon fontos kérdés. Az alacsony inflációban kulcsszerepet játszottak az alacsony energiaárak.

Amiben biztos vagyok: a 4. ipari forradalom gyorsuló ütemben lesz jelen életünkben. Miközben a munkaerőhiány égető, a robotizáció egyre több munkahelyet meg is szüntet. Ez főleg az autóipart, a szolgáltató szektort érinti. 2017-ben talán még nem lesz mindent elsöprő hatása, de e folyamatra készülni kell. A jövő évben még jelentős lehet a gazdasági növekedés. A következő évek fejlődését azonban akkor alapozzuk meg, ha már most teljes erővel a képzésre, a tanulásra koncentrálunk, mert a fejlődés meghatározó kelleke lesz a tudás. Az új technológiák használata, kezelése képzett embereket kíván. 2017-re ezt tartom a kormány, s a gazdaság legnagyobb kihívásának. Ezen múlhat a következő évek növekedése, s ezen múlhat, hogy a szegénység küszöbén élő emberek sorsán tudunk-e javítani. Én most optimista akarok lenni. Bizakodás nélkül ugyanis biztosan nem lehet eredményeket elérni.

MGYOSZ-ALELNÖKÖK: 2017-BEN GYORSULHAT A MAGYAR GAZDASÁG NÖVEKEDÉSE

Az idei év megítélésében eltérnek a vélemények, ám 2017-ről már egyetértés van: ez a magyar gazdaság emelkedő éve lesz. Az EU-források bősége lesz jellemző, s a bérlitikai megállapodás következtében a vásárlóerő is jelentősen bővíthet. A külpiaci fejlemények azonban kiszámíthatatlanok.

1. Milyen volt **2016**?
2. Milyen év lesz **2017**?

Lakatos Péter

Az MGYOSZ alelnöke,
a Videoton vezérigazgatója

**„A kihívások egyértelműen olyanok,
amelyek a világpiacra dolgozó hazai irányítású cégeknek
extrém feladatokat fognak jelenteni”**

LAKATOS PÉTER A MUNKAERŐHIÁNY A „NEW NORMAL”

Az elmúlt évben számtalan szokatlan helyzettel, eseménnyel szembesültünk, jócskán olyanokkal is, amit a gyengébb idegzetűek a fekete hattyú kategóriájába sorolnak. Ilyen volt – a teljesség igénye nélkül: a Brexit, az amerikai elnökválasztás eredménye, a totális munkaerőhiány Magyarországon.

Mind egyik esetben el kell döntenünk, hogy az adott jelenség egy új korszak beköszöntét jelenti, tehát ma meglepetés, de holnapra már „new normal”, vagy nem kell a meglévő világképünket megváltoztatni, ami történt, az az élet természetes szórásán belüli.

A munkaerőhiány – hacsak valami globális gazdasági kataklizma, mint például Európa dezintegrációja, be nem következik – az elsőbe tartozik, jó darabig a „new normal” része lesz véleményem szerint.

A világ XXI. századi demográfiai realitásairól közérthetően először több mint 10 éve, egy konferencián Goldman Sachs előadásából hallottam, és megütött, de – visszatekintve – nem eléggé vettem komolyan.

Csak az elmúlt 1-2 évben kezdtünk munkaadóként aktívan foglalkozni azzal, hogy mivel is kell a következő 1-2 évtizedben szembenéznünk. A kihívások egyértel-

műen olyanok, amelyek a világcipacra dolgozó hazai irányítású cégeknek extrém feladatokat fognak jelenteni.

A folyamatok automatizálása, a munkaerőpiac adottságai alapján az esetleg szerényebb képességű munkatársakra szabása, és mindeközben a nagyobb fluktuáció kezelése egyértelműen a nagyobb szervezeteknek (ami sokszor a globális cégeket jelenti) kedvez. Aprólékosan végiggondolt és le szabályozott munkafolyamatokkal nyilvánvalóan rövidebb a betanulás, kevesebb van a munkatárs kreativitására, problémamegoldására bízva. Mindezt egy globális cég 5 vagy 50 helyszínére kialakítani sokkal költséghatékonyabb, mint egy közép vállalat esetében.

Sokkal többről van szó, mint egyszerű pénzkérdésről, beruházásról – teljes folyamatok újragondolása szükséges. Mindehhez új generációs vállalatirányítási rendszerek, a termelési folyamatokba integrált érzékelők, beavatkozók kellene, de leginkább olyan szakemberek, akik erre a gondolkodásra vannak kiképezve az egyetemeken.

A civil szerveződések, jelen esetben a munkaadói szervezetek, mint amilyen az MGYOSZ is, feladata annak segítése, hogy az ilyen új realitásokra adott válaszban a vállalatok akár versenytársként is együttműködjenek, mint ahogyan ezt a fejlett ipari országokban már régóta teszik.

MIKLÓS LÁSZLÓ

2017-BEN ÚJRA LENDÜLETBE JÖHET A GAZDASÁG

1. Ez az év gazdaságpolitikai szempontból meglehetősen langyosan indult, 2016 a várakozás és az alulteljesítés, majd az év végén a felgyorsuló események éve volt. Egy éve azt írtam: „2016-ra kevés lesz, ha csak a bankadó kismértékű csökkentése, az szja 1%-os csökkentése, néhány áfakulcs mérséklése és az államközpon-túság további térnyerése jelenti a gazdaságpolitikát. A jövedelemcentralizáció mérséklése, az adóék csökkentése, az oktatásra, kutatás-fejlesztésre fordított kiadások növelése, a munkaerő-kiáramlás megállítása nem halasztható tovább. Ezért azt várom, hogy 2016-ban – az EU-források mielőbbi hatékony felhasználását lehetővé tevő kormányzati intézkedések mellett – a versenyképességet javító gazdaságpolitikai lépések kidolgozása lesz a

fókuszban.” De idézhetném alelnök társaimat is, akik elsősorban a kiszámíthatóságot hiányolták, és a munkaerőpiaci nehézségek megoldását szorgalmazták, különösen az adóék nagyságát és a munkaerő képzettségének javítását szóvá téve, mert „az oktatás határozza meg az ország gazdasági potenciálját”. Vártunk a hitelminősítők általi felminősítésre, jobb ötlet hiányában ipari rezsi-csökkentést ígért a kormány, és csak akkor lendült mozgásba a kormányzati gépezet, amikor a versenyképességi jelentések további lecsúszásukat jelezték. Egyér-

Miklós László

Az MGYOSZ alelnöke,
az FGSZ igazgatósági tagja

„2016-ban eredményesen folytatódott az adósságmérséklő gazdaságpolitika, de tovább tartott a »bármí megtörténhet« időszak is.”

telművé vált, hogy a gazdasági növekedés elmarad a várakozástól, és a szomszédos országokétól, a beruházások jelentősen visszaestek, és megtört a fogyasztás növekedésének lendülete is. A nekibuzdulás egyik-másik eleme papíron maradt – ilyen pl. a versenyképességi tanács –, míg más lépések, pl. a minimálbér-emelés, a kapcsolódó járulékcsoökkentés és a társasági adó csökkentése, akciószerűen gyorsan következtek be. Ez utóbbiak hatása nehezen kiszámítható, mert sok vállalat már év közben megkötötte több éves szállítói szerződését, és nem biztos, hogy alkalmazkodni tud a radikális változáshoz. Nem indokolatlan a minimálbér/bérminimum akár nagyobb mértékű emelése sem, de a kiszámíthatatlanság miatt bizonyosan nagy „súrlódási veszteséggel” és jelentős mellékhatásokkal (pl. meglöduló infláció) kell számolnunk. Még sze-

rencse, hogy a megállapodást több évre kötötték meg az érdekelt felek, így ebben a tekintetben nem várható további meglepetés 2017-ben.

2016-ban eredményesen folytatódott az adósságmérséklő gazdaságpolitika, de tovább tartott a „bármilyen megtörténhet” időszaka is. Az MNB több mint 200 milliárd forintot költhet saját hatáskörben, ami először nem volt közpénz, majd mégis annak minősült. A vállalatoknak az innovációs járulékot teljes egészében be kell fizetni a költségvetésbe, de a sportot támogató tao-kedvezményről szabadon rendelkeznek. A hulladékgyártást központosítják, és a termékdíjból alig forgatnak vissza az iparágba. Nincs pénz a metró felújítására, de kormány energia-szolgáltató vállalatokat vásárol. Törvény rendelkezik a budapesti Erzsébet tér ingyenes átruházásáról az állam javára, és az állam ingyen ad át sok milliárd értékű vagyont alapítványnak. Így aztán nincs mit csodálkozni azon, hogy csökken a magánberuházás, mérséklődik a gazdasági növekedés üteme. Összefoglalva: működik a magyar modell, de a számok azt mutatják, hogy nem olyan jól, mint sokan gondolják.

2. A jövő évben az EU-források bőségének és a növekvő vásárlóerőnek köszönhetően bizonyosan újra lendületbe jön a gazdaság, bár vannak kockázatok. Elsősorban a világgazdasági bizonytalanságok (a Brexitől az olajpiaci áron keresztül az új amerikai elnök politikájáig) teszik sérülékenyebbé a magyar exportlehetőségeket, de nehezen kiszámítható az is, hogy a hazai kis- és középvállalatok milyen mértékben tudják termelékenységük növeléssel ellensúlyozni a bérköltség növekedését. De aggodalomra ad okot az is, hogy az állami nagyberuházások (Paks 2. és esetleg az olimpia rendezési jogának elnyerése) megtörik az államadósság csökkentési pályát. Ezzel együtt is nagy lehetőség előtt áll a magyar gazdaság, mert az előző évek erőfeszítésének eredményeként, valamint a kedvező külső feltételek miatt gyorsuló pályára állhat. Feltéve, ha megerősödik a jogbiztonság, a tulajdon biztonsága, érdemben javul a kiszámíthatóság és az oktatás minősége. Ez utóbbi annál is inkább fontos, mert az év végén publikált PISA-teszt eredmények lesújtóak voltak. Különösen, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a PISA-teszt értékelői szerint a magyar diákok 26%-a „helytelen tudományos

információkat is felhasznál és döntéseik során személyes meggyőződésüket ösztévesztik a tudomány tényeivel”. Csak remélni lehet, hogy a döntéshozók nem követnek el ilyen hibát.

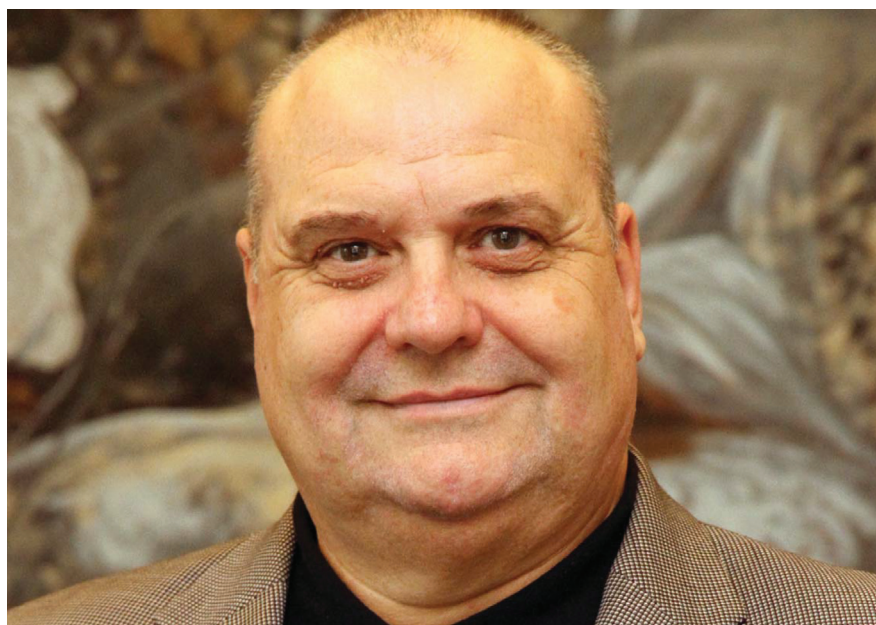
PISA-felmérés (2015)

A 2015-ös PISA-felmérés (Nemzetközi Diákfejlesztési Program) eredményei az OECD-országok körében

Szokegység	Matematika		Természettudomány			
	OECD-átlag	493	OECD-átlag	493		
1. Kanada	527	Japán	538	1.		
2. Finnország	505	Korea Közt.	524	Estonszág	534	2.
3. Irország	521	Svájc	521	Finnország	531	3.
4. Estonszág	519	Estonszág	520	Kanada	528	4.
5. Korea Közt.	517	Kanada	518	Korea Közt.	516	5.
6. Japán	516	Hollandia	512	Új-Zéland	513	6.
7. Norvégia	513	Finnország	511	Szlovénia	513	7.
8. Új-Zéland	509	Dánia	511	Ausztria	510	8.
9. Németország	508	Szlovénia	510	Nagy-Britannia	509	9.
10. Lengyelország	506	Belgium	507	Németország	509	10.
11. Szlovénia	505	Németország	506	Hollandia	509	11.
12. Ausztria	503	Irország	504	Svájc	506	12.
13. Hollandia	503	Lengyelország	504	Irország	503	13.
14. Dánia	500	Norvégia	502	Belgium	502	14.
15. Svédország	500	Ausztria	497	Dánia	502	15.
16. Belgium	499	Új-Zéland	495	Lengyelország	501	16.
17. Franciaország	499	Ausztria	494	Portugália	501	17.
18. Nagy-Britannia	498	Svédország	494	Norvégia	498	18.
19. Portugália	498	Franciaország	493	Amerikai Egy. Áll.	498	19.
20. Amerikai Egy. Áll.	497	Nagy-Britannia	492	Ausztria	495	20.
21. Spanyolország	496	Portugália	492	Franciaország	495	21.
22. Svájc	492	Csehország	492	Svédország	493	22.
23. Lettország	488	Csehország	490	Csehország	493	23.
24. Csehország	487	Izland	488	Spanyolország	493	24.
25. Ausztria	485	Spanyolország	488	Lettország	490	25.
26. Olaszország	485	Luxemburg	486	Luxemburg	483	26.
27. Izland	482	Lettország	482	Olaszország	481	27.
28. Luxemburg	481	Magyarország	472	Magyarország	472	28.
29. Izrael	478	Szlovákia	472	Izrael	472	29.
30. Magyarország	470	Amerikai Egy. Áll.	470	Izrael	467	30.
31. Görögország	467	Izrael	470	Szlovákia	461	31.
32. Chile	459	Görögország	454	Görögország	455	32.
33. Szlovákia	453	Chile	423	Chile	447	33.
34. Törökország	428	Törökország	420	Törökország	425	34.
35. Mexikó	423	Mexikó	408	Mexikó	416	35.

Abc % +5

Forrás: OECD-PISA-MTYA Szó- és Felteherhívás / MTI | www.mta.hu

Szentpéteri István

Az MGYOSZ alelnöke,
a Magyar Klaszterek
Szövetségének elnöke

„Az eredményeket természetesen látom és elismerem, a teljes komfort-érzetemhez azonban szeretném, ha pár dolog még megvalósulna”

SZENTPÉTERI ISTVÁN ÁRNYALTABB KÉP, SIKEREKKEL

1. A kormányzat közleménye szerint „a csökkenő államadósság, az alacsony hiány, a mérsékelt infláció és a növekedési számok is azt mutatják, hogy a magyar reformok működnek”. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal történt megállapodásnak megfe-

lelően csökkent a bankadó, a forintosításoknak köszönhetően 1 százalék közelébe került a lakossági devizaalapú hitelek aránya.

A külföldi elemzők is szinte egyöntetűen jónak minősítik a magyar gazdaság teljesítményét.

Vállalkozó, befektető magyar gazdasági szereplőként természetesen a kép kicsit árnyaltabb. Az eredményeket természetesen látom és elismerem, a teljes komfortérzetemhez azonban szeretném, ha pár dolog még megvalósulna.

Ezek:

- a társadalombiztosítási járulékok és a vállalkozói terhek markánsabb csökkentése
- szélesebb spektrumú, átláthatóbb pályázati rendszer és közbeszerzés
- a feketegazdaság hatékonyabb felderítése, csökkentése
- a magyar tulajdonú vállalkozások, koncepcionális, bővített körben történő fejlesztése, támogatása az iparban és az agráriumban egyaránt
- a piaccgazdaság újragondolása mellett, a központi irányítású gazdaságfejlesztés csökkentése

Természetesen, a lista nem teljes – melyik az? – és a felsoroltaknak nincs fontossági sorrendje. A felsoroltak nagy része jelentős többlet kiadást nem jelentene, viszont meggyőződésem szerint segítené a gazdaság fejlődését.

2. Mit várok a jövőtől? Felsoroltam!

VÉRTES ANDRÁS MEGLEPETÉSEK ÉVE

Tapasztalt, magyarul nem fiatal közgazdászként gyakran gondolom azt, hogy olyan igazán nagy meglepetések már nem érhetnek minket. Majdnem mindig csalódom ebben az előrejelzésemben. (Természetesen a gazdaságiakban soha.)

1. 2016-ban szinte csupa olyan dolog történt, amire alig számítottunk. A magyar gazdaság növekedési pályáját nagyjából eltaláltuk, hiszen mi már másfél éve mondjuk, hogy 2016-ban az európai uniós források apálya miatt a beruházások jelentősen, mintegy 10%-kal csökkenni fognak. S láss csodát, körülbelül ez be is jön. 2%-os GDP-növekedést jósoltunk erre az évre; ennyi meg lesz, de érdemben több nem. Magyarul: a magyar gazdaság idei

éve a híres-nevezetes „közepes” jelző ellentétével illelhető: rosszabb lesz mind az előző, mind pedig a következő évekenél. Magyarul ez egy mélypont. Enyhíti a fájdalmakat, hogy közben a jövedelmi ágakon gyorsulás következik be, elsősorban a közszféra és az üzleti szféra bérkiáramlásában, s ennek következtében a lakosság fogyasztásában és a kereskedelem teljesítményében. Az ipar messze az előző évek alatt, a szolgáltatások messze az előző évek felett teljesítenek. Az igazi meglepetések kívülről jöttek: Egyesült Királyság kitáncol az Európai Unióból, Trump betáncol a Fehér Házba. Egyiknek sem örülünk túlzottan; mint ahogy annak sem, hogy – az önmagában valóban szörnyű terroristaveszélyre hivatkozva – Európa számos országában (nálunk is) egyre nagyobb teret nyernek a

Vértés András

Az MGYOSZ alelnöke,
a GKI Gazdaságkutató Zrt.
elnöke

„A politikai-gazdasági kockázatok felerősödhetnek, s a széthúzó erők Európában is ismét egyre nagyobb teret nyerhetnek”

populista, illiberális mozgalmak. Ismét valós veszély az EU további gyengülése, akár egy szétesés irányába hajló folyamat megindulása.

2. 2017 a magyar gazdaságban emelkedő év lesz. Ez pozitív a vállalkozásoknak, a lakoságnak, igazából mindenkinek. Ugyanakkor sajnos arra számítok, hogy a fentiekben csak éppen hogy érintett politikai-gazdasági kockázatok felerősödhetnek, s a széthúzó erők Európában is ismét egyre nagyobb teret nyerhetnek.

Magánemberként és közgazdászként optimista vagyok, homo politicusként viszont aggódom a gyermekeink jövőjéért.

Varga Mihály: Fordulat várható az építőipar teljesítményében jövőre

Az építőipar teljesítményének növekedése ugyan az idén megtorpan az előző uniós költségvetési ciklus forrásainak kifutása miatt, jövőre azonban már fordulat várható – hangsúlyozta Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) ünnepi évváró közgyűlésén pénteken Budapesten.

A miniszter kiemelkedőnek nevezte az építőipar magyar gazdaságban betöltött szerepét, amelynek súlya tavaly a GDP-ben elérte a 6,4 százalékot. Hozzátette, hogy az ágazat versenyképességének javulásában komoly potenciál van.

A gazdaság növekedése, a vállalkozások fejlesztései, az állami és az önkormányzati beruházások alakulása és a lakosság jövedelmi helyzetének javulása segítik a szektor fejlődését – hangsúlyozta.

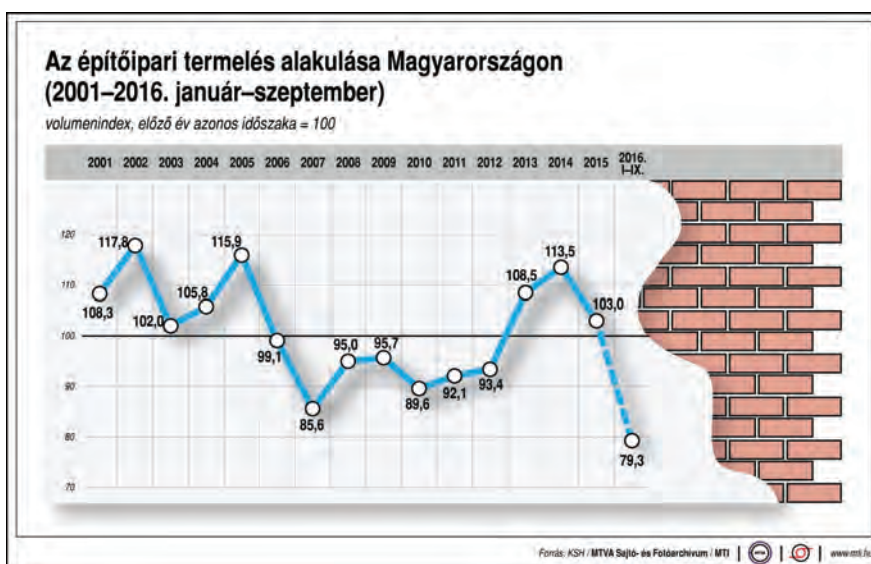
A magánberuházások főként a lakásépítési programok miatt már ebben az évben is nőnek. A kormány építőipart érintő intézkedései várhatóan 2017-től fejtik ki igazán a hatásukat, a kormányzati ciklus végéig 40 ezer lakás épülhet – közölte Varga Mihály.

Az első háromnegyed év adatai alapján 14 százalékkal több új lakás épült, mint egy évvel korábban, a kiadott lakásépítési engedélyek és bejelentések száma pedig két és félszerese az előző év azonos időszakának – sorolta a miniszter, és megemlítette, hogy a jövő évi költségvetésben az otthonteremtési programra 211 milliárd forint szerepel. A lakásépítések áfakulcsának csökkentése, illetve a családi otthonteremtési kedvezmény is a lakásépítések számának tartós növekedését segíti – jegyezte meg.

Varga Mihály kiemelte, hogy a kormányzati intézkedések hatására csökkentek a lánctartozások, a három évvel ezelőtti több mint 400 milliárd forintos érték 2015 végére körülbelül a felére csökkent.

Megemlítette azt is, hogy a jövő év közepéig a 2014–2020-as uniós ciklus összes pályázata megjelenik.

Az ágazatban tapasztalható munkaerőhiányra is kitérve pedig arról beszélt, hogy a duális szakképzésben olyan ösztöndíj-

programot indítottak el, amely a hiányszakmákban történő képzést jelentősen támogatja.

Koji László, az ÉVOSZ elnöke sikerként értékelte egyebek mellett, hogy a kormány több eszközzel is ösztönzi a lakásépítést, illetve a duális képzésben az építőipar számára kedvező elemek vannak. A problémák között kiemelte ugyanakkor a szakmunkáshiányt, az építőipar alacsony jövedelmezőségét, illetve azt, hogy az uniós források ciklikussága nagyon megviselte az ágazatot.

Elmondása szerint az idei évben az építőipar egészének teljesítménye folyó áron számítva várhatóan megközelíti a 2000 milliárd forintot, amely 10-12 százalékkal kevesebb a tavalyinál. A szakszövetség az épületek építésénél 5 százalék körüli bővülést vár, az egyéb építményeknél 38 százalékos visszaesést, a speciális szaképítésekénél pedig 2 százalékos bővülést.

MTI

GYENGÉLKEDÉS

Októberben az építőipari termelés volumene 12,8 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbitól. A termelés mindkét építményfőcsoportban csökkent: az épületek építése 7,2, az egyéb építményeké 18,2 százalékkal – közölte a Központi Statisztikai Hivatal (KSH).

2017-ben nagyobb lesz a **növekedés**

Sorra jelennek meg az értékelések 2016-ról, s a jövő évvel kapcsolatos elképzelésekről is: úgy látszik, 2017-ben – nem kis mértékben a kormány és a szociális partnerek megállapodásának köszönhetően – nagyobb lesz a magyar gazdaság növekedése a korábban jelzettnél. De más is változik...

VÁLTOZÁSOK 2017-BEN

- **A minimálbér szintje jövőre 15 százalékkal, majd 2018-ban 8 százalékkal növekszik, a garantált bérminimum pedig 2017-től 25 százalékkal, majd 2018-ban további 12 százalékkal emelkedik.**
- **A társasági adó mértéke – a jelenlegi 10, illetve 19 százalékról – egységesen 9 százalékra csökken. Ugyanígy a vállalkozói szja is egységesen 9 százalék lesz.**
- **A szociális hozzájárulási adó – és ezzel egyidejűleg az egészségügyi hozzájárulás mértékét – 2017-re – a jelenlegi 27-ről 22 százalékban, 2018-ra pedig 20 százalékban állapítja meg a jogszabály, mint azt a novemberben aláírt, hat évre szóló bérmegállapodásban rögzítette a kormány, valamint a munkaadói és a munkavállalói oldal. Ez azt is tartalmazza: ha 2017 első 9 hónapjában a bruttó bérnövekedés meghaladja a 11 százalékot, akkor a kormány kezdeményezni fogja, hogy 2018. január 1-jével további 0,5 százalékponttal csökkenjenek a munkáltatói járulékok.**

GKI: 2016-BAN 2 SZÁZALÉKOS LEHET A NÖVEKEDÉS

Az idei harmadik negyedévi 2 százalékos növekedés alátámasztotta a GKI egész évre várt 2 százalékos éves növekedési prognózisát, az EU-támogatások újraindulásának köszönhetően az idei jelentős beruházás-visszaesést jövőre érdemi növekedés váltja fel, miközben az idén nagyon gyorsan bővülő fogyasztás lendülete megmarad – derül ki a GKI Gazdaságkutató Zrt. legfrissebb prognózisából. A GKI 2017-ben 2,7 százalékos GDP-bővülésre számít, szinte megegyezően az IMF és az EU prognózisával. A belső és külső egyensúly kedvező, jövőre azonban a választási költekezés beindulása miatt kezelhető mértékű romlás várható. Élénkület kezdett az infláció is – jegyezték meg.

A GKI szerint a jövő évi kockázatokat növeli, hogy a populista, a globalizációt fékezni kívánó politikai erők nemzetközi előretörése lassíthatja a világkereskedelem bővülését, ami kedvezőtlen az exportorientált magyar gazdaság számára. Emellett a világgazdaság eddigi „kegyelmi állapota” – rendkívül alacsonyak a kamatok és az energiaárak – ha nem is ér véget, de a javulás nem folytatódik. Ugyanakkor Magyarországon az EU-támogatások újbóli bővülése hatására a beruházások emelkedni fognak, amit fokoz a lakásépítés élénkülése.

A bruttó bérek emelkedése a munkaerőhiány és a minimálbér 15 százalékos emelése következtében minden bizonnyal gyorsul, ami – az infláció 0,5 százalékról 1,5 százalékra gyorsulását is figyelembe véve – valószínűvé teszi az idei 7 százalékos

körüli reálkereset-növekedés és 4-5 százalékos fogyasztásbővülés megismétlődését. Kétséges, hogy a valóban minimálbérrel foglalkoztató cégek egy része képes lesz-e a bérköltségek emelkedését elviselni, ami „szürkület” okozhat. Minél nagyobb a béremelés, rövidtávon annál nagyobbak lesznek a versenyképességi gondok.

Az ipari termelés 2017. évi szerény gyorsulása a kivitelen is tükröződni fog, az import bővülése azonban a belföldi felhasználás felpörgése – a beruházási visszaesés bővülésre váltása – miatt ennél lényegesen gyorsabb lesz. Ráadásul várhatóan a cserearány-javulás is véget ér. Mindez csökkenti az egyébként nagyon magas aktívumot. Ugyanakkor a kiesést a beérkező EU-transzferek több mint ellensúlyozzák, így a folyó fizetési és tőkemérleg többlete jövőre ismét emelkedik.

Az államháztartás hiánya 2017-ben is 3 százalék alatt marad, miközben az államadósság közel évi 1 százalékpontos csökkenése megfelel az EU igényeinek – közölte a GKI.

A KOPINT-TÁRKI JAVÍTOTTA ELŐREJELZÉSÉT

Az októberben várt 2,7 százalékról 3,2 százalékra javította a jövő évi GDP-növekedésre vonatkozó előrejelzését a Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt., amely az idei évre 2,2 százalékos gazdasági bővülést vár. A cég az idén 0,4 százalékos, jövőre 2,0 százalékos inflációval számol – derült ki legfrissebb konjunktúra-jelentéséből. Jövőre a növekedés motorja a lakossági fogyasztás lesz, amely a várható béremelések hatására akár öt

százalékkal is emelkedhet az idei, várható 4,5 százalék után – mondta Palócz Éva, a Kopint-Tárki Zrt. vezérigazgatója.

A konjunktúrakutató cég előrejelzése szerint az export idén 6,2, jövőre 6,7 százalékkal, az import ebben az évben 6,9 százalékkal, 2017-ben már 7,7 százalékkal bővül majd.

A folyó fizetési mérleg ez évi többlete 8,4 százalék, jövőre 8,6 százalék lesz a GDP-hez mérten, volumenben idén várhatóan 9,5 milliárd, 2017-ben 10,2 milliárd eurót ér el a fizetési mérleg többlete. Rámutatott: az államháztartás helyzete igen kedvezően alakul, 2016-ban a 2 százalékos hiánycéllal szemben 1-1,5 százalékos államháztartási deficit várható.

Palócz Éva kiemelte: a kormány, a munkaadói és munkavállalói szervezetek közötti, a béremelésekre vonatkozó megállapodás eredményeként jövőre 7,8 százalékkal nőhetnek a nettó reálkeresetek az ez évi 7,3 százalék után.

MNB: „MAGAS NYOMÁSÚ GAZDASÁG” SEGÍTHETI A TARTÓSAN GYORSABB NÖVEKEDÉST

A „magas nyomású gazdaság” segítheti, hogy egy tartósan gyorsabb növekedési pályára térjen vissza a gazdaság – mondta Balatoni András, a Magyar Nemzeti Bank igazgatója a jegybank sajtóbeszélgetésén Budapesten.

A magas nyomású gazdaság koncepciójának lényege, hogy a kialakult munkaerőpiaci helyzetre magasabb bérekkel, több és jelentősebb beruházással, informatikai fejlesztéssel, új technológiákkal válaszolnak a vállalatok, ami javítja a cégek termelékenységét.

Kiemelte, hogy az MNB programjainak köszönhetően fordulat mutatkozik a kis- és középvállalkozások beruházási rátájában, és a méretgazdaságosság előnyeinek kiaknázásában továbbra is növekedési tartalék rejlik.

Az MNB Növekedési jelentésében a jegybank szakértői felvázolják a gazdasági növekedés aktuális kérdéseit. A jegybanki elemzők szerint a beruházások üteme

Magyarországon a válság után erőteljesen visszaesett, de az MNB hitelprogramjainak köszönhetően 2013-tól élénkültek a beruházások.

Balatoni András elmondta: a gazdaságpolitikának a 2008-as válság után új jelenségekkel kell szembenéznie. Ehhez próbál alkalmazkodni a jegybank és a fiskális politika, hogy egészséges legyen a gazdasági növekedés – jelezte. Kitért arra, hogy a fejlett országokban a növekedési trend a válság után máig sem tért vissza a korábbi szintre, tehát tartós jelenségről van szó. A recesszió hatása erősebb, mint a korábbiakban, amire a gazdaságpolitika úgy tud reagálni, hogy felértékelődik az anticiklikus monetáris és fiskális politika szerepe.

Balatoni András szólt arról, hogy a vállalati problémák abban mutatkoznak meg, hogy a kisebb vállalatok nem tudnak elég jól növekedni, így a mikrovállalkozásból nehezen lesz kisvállalkozás, a kisvállalkozás pedig nehezen lép át a középvállalati kategóriába, emiatt nem nő eléggé a termelékenység, hisz a cégek csak bizonyos méret elérésekor lesznek hatékonyabbak, termelékenyebbek.

Gond az is, hogy a mikrovállalkozásoknak kezdetben magas a beruházási rátájuk, de utána keveset ruháznak be. Ha viszont nem tudnak megfelelően nőni, és az eggyel nagyobb vállalati kategóriába kerülni, akkor egy idő után beköszönt a se beruházás, se növekedés időszaka, emiatt fontos, hogy a gazdaságpolitika ezeket a vállalkozásokat kedvező feltételű hitelekhez, illetve európai uniós forrásokhoz juttassa – elemezte a helyzetet.

Balatoni András rámutatott: egyre inkább elvárás lesz az is, hogy ne az olcsó munkaerőre épülő gazdasági szektorok bővüljenek, hanem a magasabb hozzáadott értéket előállító, humán tőkét igénylő szektorok kerüljenek előtérbe. Ezért fontos a jelentős béremelés, mivel Magyarországon igen magas az „agyelszívás”, vagyis az a jelenség, hogy a magas képzettségű munkaerő külföldre áramlik. A folyamatot szeretné a gazdaságpolitika mérsékelni, sőt visszafordítani, emiatt a jelentős béremelések egyre fontosabb szemponttá válnak a képzett munkaerő itthon tartásában – mutatott rá a jegybank igazgatója. **MTI**

- **Jövőre két százalékponttal, 16-ról 14 százalékra csökken a kiva, a kisvállalati adó mértéke, ami 2018-ban további 1 százalékponttal, 13 százalékra mérséklődik majd.**
- **Bármely ingatlan, illetve ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog értékesítéséből származó jövedelem a szerzést követő ötödik évtől kezdve adómentessé válik. Korábban ez 15 év volt. Az adóalapba számító összeg évente csökken.**
- **Változik az építményadó is: 2018. január 1-jétől adóköteles lesz az önkormányzat illetékességi területén lévő ingatlanon elhelyezett, a településképvédelmi törvény szerinti reklámhordozó – például óriásplakát –, és annak tulajdonosa fizeti meg az adót. A kivetés joga az önkormányzaté, és ha kiszab ilyen adót, akkor a mértékről is a település dönt, amelynek összege legfeljebb 12 ezer forint lehet négyzetméterenként.**
- **2017. január 1-jétől bővül azon megváltozott munkaképességűek köre, akik után igényelheti a munkáltató a kedvezményt.**
- **Az úgynevezett korai fázisú vállalkozások adóalap-kedvezményének mértéke nem haladhatja meg az ilyen vállalkozásban szerzett részesedés bekerülési értékének háromszorosát a részesedés szerzésének adóévében és az azt követő három adóévben, egyenlő részletekben.**

MGYOSZ-KONFERENCIA: A CSALÁDI VÁLLALKOZÁSOK ÉS A KKV-K TÁMOGATÁSÁVAL JAVÍTHATÓ A FOGLALKOZTATÁSI ARÁNY

A családi vállalkozások, és az egyre rugalmasabb foglalkoztatási keret a hazai foglalkoztatási adatokban komoly szerepet játszhatnak. Többek között ez a megállapítás is elhangzott a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének (MGYOSZ) szervezésében 2016. december 12-én megrendezett konferenciáján, amely az Erasmus+ Program keretében megvalósított INSIST kétéves nemzetközi projekt záróeseménye volt.

A Versenyképesség fenntartása – Aktualitások és tapasztalatcserék a családi vállalkozások generációváltásában című konferencián előadást tartott többek között dr. Simon Attila István, a Szakképzésért és Munkaerőpiacért Felelős Államtitkárság helyettes államtitkára, dr. Csillag Sára, a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) rektorhelyettese, illetve dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke.

A konferencia alaptémáját adó „INSIST – INtergenerational Succession in SMEs' Transition” című program keretében az angol és lengyel egyetemi partnerek bevonásával vizsgálták a családi vállalkozások generációváltásának körülményeit, melynek eredményeit felhasználva készítették képzési anyagokat vállalkozók és mesterképzésben részt vevő hallgatók részére a BGE irányításával, felsőoktatási, valamint vállalkozói és vállalkozói érdekvépviseleti partnerek közreműködésével.

A konferencia első előadója, **dr. Simon Attila István**, a Szakképzésért és Munkaerőpiacért Felelős Államtitkárság helyettes államtitkára, értékelte a jelenlegi munkaerő-piaci helyzetet. A legújabb KSH-adatok alapján, Magyarországon 4,7 százalékra csökkent a munkanélküliek aránya.

Ez az EU28-ak között a negyedik legjobb eredmény – hangsúlyozta a helyettes államtitkár. A kedvező foglalkoztatási adatok megvalósításában nagy szerep jut a kkv-knak, s ezen belül a családi vállalkozásoknak. A helyettes államtitkár utalt rá, hogy az EU által megcélzott 75 százalékos foglalkoztatási aránytól Magyarország már nincs messze, „csupán” 150-200 ezer ember munkába való bevonására lenne szükség. Az EU28-ak átlaga ma kb. 67 százalék, Magyarország már az átlag fölött van a 70 százalékot is elérte. A növelés azért nem egyszerű, mert a magyar gazdaságban egyszerre van jelen a munkaerőhiány és a -felesleg. Míg a férfiaknál kb. 72 százalékos a foglalkoztatás, a nőknél kicsivel 60 százalék alatti ez az arány. Ráadásul a nők az átlagnál jobban képzettek, tehát „erőforrás-pazarlás, ha nem oldjuk meg ezt a problémát” – hangsúlyozta dr. Simon Attila István. Erre lenne megoldás a rugalmas foglalkoztatás elterjesztése, – amire a jogszabályi keretek adottak –, „ám a magyar munkaerőpiac nagyon konzervatív: nyolcórás munkaidőben, heti 40 órás munkarendben tud gondolkodni”. Egyébként a 2015. évi adatok alapján a magyar kkv-k 69,8 százalékkal részesednek a foglalkoztatásból, míg az EU28

átlag 66,9. Feltűnő, hogy a mikro- vállalkozásoknál milyen nagy a különbség: a magyar mikrocégek 34,6 százalékos aránnyal vannak jelen a foglalkoztatásban, az EU28-aknál ez az arány 29,2 százalék. Dr. Simon Attila István ezután azokat az EUPályázatokat ismertette, melyek a kkv-szektor – így a családi vállalkozások – gyorsabb fejlődését teszik lehetővé. A GINOP5 és GINOP6 programok egy része már fut, akad olyan elem is, amit a közeljövőben fognak kiírni.

Dr. Csillag Sára, a BGE rektorhelyettese az MGYOSZ-szal megvalósított, illetve megvalósuló, családi vállalkozásokat megcélzó közös programokat ismertette, így a most záruló INSIST mellett beszélt a Trust me (már folyamatban lévő) és a Fame (most induló) programokról. Közös jellemzőjük, hogy a családi vállalkozások állnak a középpontban, a programok egymáshoz kapcsolódnak, de a fejlődés különböző fázisához kapcsolódnak. **Németh Krisztina**, ugyancsak a BGE képviselőjeként értékelte a záruló programot, s hogy ennek eredményeként milyen modulrendszerű tananyagot sikerült kifejleszteni, s összeállítani. A modulrendszerű képzés 72 órát vesz igénybe, s négy elemből áll. Dr. Csillag Sára azt a célt fogalmazta meg, hogy szeretnék, „ha a BGE az európai vállalkozásfejlesztés egyik legismertebb kutató, képző és továbbképző bázisa legyen”, ahol a családi vállalkozások megtalálják azt a tudástanyagot, amire a fejlődésükhöz szükség van.

A sikeres családi vállalkozások sorában Gablini Gábor, Dr. Futó Péter és Berkes Gyula a lányával ismertette a saját történetüket.

Gablini Gábor, a Gépjármű-márkakereskedők Országos Szövetségének (GÉMOSZ) elnöke, az MGYOSZ elnökségének tagja arra büszke, hogy a Peugeot nemzetközi hálózatának legkorszerűbb kereskedelmi egységét itt már akkor megvalósították, amikor Franciaországban még nem. A Gablini Csoport utódlása valószínűleg megoldott, hiszen a három gyerek egyike, a fiú, már 12 éve a cégben járja végig a ranglétrát, s a nagyobbik lány is a cégnél dolgozik. De „nem kötelező a cégnél dolgozniuk a családtagoknak” – mondta Gablini Gábor, hiszen „az elmúlt 15 évben profi, fiatal menedzsmen épült fel”.

Dr. Futó Péter ezúttal nem elnöki minőségében beszélt az MGYOSZ rendezvényén, hanem mint családi vállalkozó. Olyan vállalkozó, aki apja édesipari vállalkozásába besegítve már egyetemistaként részt vett a cukorkagyártásban, illetve főleg az értékesítésben, s aki kandidátusi fokozattal hagyta ott a matematikusi pályát, hogy tovább vigye apja üzletét. Majd az édesipari vállalkozást eladva, a fiával együtt indított új vállalkozást, ezúttal az ingatlanfejlesztésben. „Ahogy engem is hagyott az apám önállóan dolgozni, úgy én is a fiamra hagyom a cég irányítását. Ő már sokkal okosabb, képzetesebb. A családi vállalkozásban mindketőnknek vétója van, a menedzsmen olyan jól dolgozik, hogy az elmúlt 15 évben összesen kétszer éltünk e jogunkkal. Egyszer ő, egyszer én.” A Futoreal Európa első 20 ingatlanfejlesztője között van, Magyarországon pedig a legtöbb lakást ez a cég adta át.

Berkes Gyula tulajdonos-alapító és Berkes Emő ügyvezető-utód a Biarritz étterem-kávézóról számolt be. Kiderült, az apa úgy gondolta, ez a munka nem nőknek való, mivel azonban fia más pályára készül, Berkes Gyula elfogadta, hogy a már sok éve vele dolgozó lánya lesz az, aki továbbviszi a vállalkozást, s aki már ma is ügyvezetőként dolgozik. **Berkes Emő** arról beszélt, szakmailag most is az apja irányít, de közgazdász diplomájával, nemzetközi tapasztalattal a háta mögött, egyre gyakrabban érvényesül az ő javaslata is.

Dr. Rudas László a Családi Vállalkozások Országos Egyesülete (CSVOE) elnökeként és családi vállalkozóként is úgy vélte, célszerű lenne a családi vállalkozásokat olyan módon is támogatni, hogy a jogkövető vállalkozások közbeszerzéseknél, pályázatoknál kapjanak esetleg plusz pontot az értékelésnél. Ennek a körnek ugyanis az adó- és köztartozása alacsony, az eredményt általában visszaforgatja, környezettudatosan dolgozik, s ami még fontos, lokálpatriótaként törődik a környezetével is.

Ezt követően **Szabó László, dr. Arató Balázs PhD.** és **dr. Aratóné Nagy Ágnes** a családi cégeket érintő problémákra nyújtott megoldásaikat és javaslataikat ismertették a konferencia résztvevőivel gyakorlati példákon keresztül.

MI AZ INSIST?

Az „INSIST – Intergenerational Succession in SMEs' Transition” kétéves projektje az ERASMUS+ Program keretében valósult meg. A projekt a családi vállalkozások generációváltásának körülményeire fókuszált, ehhez készült négy témában képzési anyag, vállalkozóknak és mesterképzésben részt vevő hallgatóknak.

A program résztvevői:

- Budapesti Gazdasági Egyetem
- Leeds Beckett University (Egyesült Királyság)
- Cracow University of Economics (Lengyelország)
- ADINVEST Development (Franciaország),
- MAC-Team (Belgium)
- MZPL (Lengyelország)
- MGYOSZ (Magyarország)

A konferencia képekben

Megváltoztak a munkavédelmi képviselők választásának szabályai

Jelentősen bővül azon munkáltatók köre, ahol munkavédelmi képviselőt kell választani.

BÍRSÁG JÖHET

Amennyiben a munkáltatónál kötelező munkavédelmi képviselőt választani, de a választást a munkáltató nem szervezi meg, vagy a választást ugyan megszervezi, de nem biztosítja a megválasztott munkavédelmi képviselő működési feltételeit, úgy a munkáltatót a munkavédelmi hatóság munkavédelmi bírsággal sújtja. Ha a munkavállalók létszáma 20 főnél kevesebb, úgy nem kötelező, de választható munkavédelmi képviselő.

A megváltozott szabályok szerint azon munkáltatóknál, ahol a munkavállalók létszáma legalább 20 fő (az eddigi 50 fővel szemben), ott munkavédelmi képviselő választást kell tartani. A törvénymódosítás hatályba lépését, vagyis 2016. július 8-át követően fél éven belül meg kell tartani a munkavédelmi képviselő választást azon munkáltatóknál, ahol még nincs választott munkavédelmi képviselő. Tehát 2017. január 8-a után már több munkavédelmi képviselő lesz a munkahelyeken.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 2016. július 8-án életbe lépett módosítása (az Egyes foglalkoztatási tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2016. évi LXXIX. törvény 6.§ - 24.§) pontosította a munkavédelmi képviselő választás szabályait. A módosítás eredményeként a munkavédelmi képviselő választás kötelező eseténél a munkavállalói létszámot a jogalkotó lecsökkentette 50 főről 20 főre; valamint kikerült a törvényből, hogy csak a munka törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók tartoznak ide.

Az Mvt. rendelkezése szerint:

„70/A. § (1) A munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviseletére jogosultak maguk közül a következők szerint képviselőt vagy képviselőket (a továbbiakban: munkavédelmi képviselő) választani:

a) munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden munkáltatónál, ahol a munkavállalók létszáma legalább **húsz** fő. A választás lebonyolítása és a feltételek biztosítása a munkáltató kötelezettsége;

b) amennyiben **húsz főnél kevesebb** munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál

a munkavédelmi képviselő választást a munkáltatónál működő szakszervezet, üzemi megbízott vagy ezek hiányában a munkavállalók többsége kezdeményezi, a választás megtartásával kapcsolatos, az a) pontban meghatározott kötelezettség a munkáltatót terheli.”

A munkáltató kötelezettsége a munkavállalók részletes tájékoztatása a munkavédelmi képviselők választásáról és annak szabályairól.

„c) a húsz főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál – amennyiben nem kerül sor munkavédelmi képviselő választásra – a munkáltatónak a 70. §-ban meghatározottak szerint kell a munkavállalókkal tanácskoznia;

d) a munkáltató önálló telephelyén, részlegénél akkor lehet munkavédelmi képviselőt választani, ha az 54-56. §-okban meghatározott munkáltatói munkavédelmi jogosítványok az önálló telephely, részleg vezetőjét részben vagy egészben megilletik.”

Munkáltatói munkavédelmi jogosítványok többek között: munkavédelemmel kapcsolatos utasítási jog, munkavédelmi oktatás, kockázatértékelés, felülvizsgálatban való közreműködés, kötelező orvosi vizsgálat elrendelése, a szükséges egyéni védőeszközök biztosítása, tájékoztatás megadása, a munkavédelmi üzembe helyezés, a munkakörülmények és a munkavállalók rendszeres ellenőrzése, balesetek kivizsgálása stb. (Lásd erről bővebben a Munkavédelmi Bizottság Ajánlását és tájékoztatását, valamint a vonatkozó munkavédelmi szabályokat.)

„Mvt. 70/A. § (3) bekezdése szerint, a munkavédelmi képviselőt egyenlő, titkos és közvetlen szavazással öt évre választják. A megválasztott munkavédelmi

képviselők személyéről a munkavállalókat tájékoztatni kell. A munkavédelmi képviselők megválasztásának, megbízatása megszűnésének, visszahívásának rendjére, működési területére az Mt.-nek az üzemi tanács tagjaira, illetve az üzemi megbízottra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, ideértve a központi munkavédelmi bizottság megalakításának lehetőségét is.”

Különbségek az üzemi tanács (továbbiakban: ÜT) választásának és a munkavédelmi

képviselő választásának szabályai között:

1. A munkavédelmi képviselők egyéni és nem listás szavazással kerülnek megválasztásra.
2. A munkavédelmi képviselők választásánál a választható jelölteknél nincs minimumlétszám meghatározva, szemben az ÜT tagoknál. A képviselők létszámánál érdemes figyelembe venni a területen folyó tevékenység jellegét; a telephelyek, részlegek, üzemek számát és tagoltságát; a munkavállalói létszámot, a munkarendet.

Mitől lehetne hatékonyabb a hazai hulladékgazdálkodás?

Beszedett díjakban az EU élmezőnyében, hulladékhasznosítási teljesítménye alapján az utolsók között van Magyarország.

A csomagolási hulladékokkal kapcsolatos szabályozás a Termékdíjtörvényen keresztül a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének (MGYOSZ) több szakmai szövetségét is érinti. A törvény 2012 januárjától hatályos módosítása állami feladattá tette a csomagolási hulladékok begyűjtésének-hasznosításának megszervezését és finanszírozását. Ezzel egyidejűleg jelentősen növelték a vállalkozások és rajtuk keresztül a fogyasztók terheit a megemelt termékdíjakkal. Ez a díjemelés ugyanakkor az MGYOSZ elnöksége szerint megteremtette a forrását egy magasabb színvonalú újrahasznosításnak. Ennek megvalósítása érdekében a szervezet javaslatokat fogalmazott meg a kormány számára egy hatékonyabb és átláthatóbb hulladékgazdálkodási rendszer kialakítására.

A MGYOSZ elnöksége a szakmai szövetségek szakértői által összeállított elemzés alapján áttekintette a törvénymódosítás óta eltelt időszak hulladékgazdálkodási mutatóit. Ez alapján sajnálatos módon kijelenthető, hogy bár az állami irányítószerv többször változott, mégsem teljesültek egyetlen évben sem teljes körűen az EU-irányelvekben rögzített mutatók.

Magyarország 2012 óta a beszedett díjak tekintetében az EU élmezőnyében, míg hulladékhasznosítási teljesítménye alapján sajnos az utolsók között van. Ennek elsődleges okát a MGYOSZ abban látja, hogy a fajlagos ráfordítások nagymértékben csökkentek, a termékdíjakkal csak igen kis hányada – 2016-ban kevesebb, mint 20%-a – szolgálja közvetlenül a csomagolási hulladékokkal kapcsolatos hulladékhasznosítási célokat, pedig a takarékos erőforrás-gazdálkodás a hosszú távon is fenntartható gazdasági fejlődés egyik kulcsa.

A MGYOSZ elnöksége ezért javasolta a kormánynak, hogy az alábbi intézkedések bevezetését már a 2017-es évet érintően is vizsgálja meg:

- a gyűjtési és hasznosítási ráfordítások jelentős növelését, különösen ott, ahol a hasznosító kapacitások adottak Magyarországon
- a hulladékhasznosítással kapcsolatos közbeszerzési rendszer felülvizsgálatát, a kiírások gyorsítását, a versenysemlegeség biztosítását és az ellenőrzést nehezítő engedmények eltörlését
- az érintett szakmai szervezetek bevonását a hulladékgazdálkodási tervek készítésébe és a teljesítés ellenőrzésébe.

TÖRVÉNY-MÓDOSÍTÁSOK

A 2012. évi CLXXXV.

törvényt, amely a hulladékgazdálkodást szabályozta, azóta kétszer módosították: 2015-ben, ez a 2015. évi CCXXI. törvény és 2016-ban, ez a 2016. évi XLVII. törvény. A 2015. évi törvény több, az önkormányzatok tevékenységét is érintő ponton módosította a hulladékról szóló 2012. évi törvényt. Egyes módosítások már a törvény kihirdetését követő napon hatályba léptek, míg mások 2016. április 1-jétől. A 2016. évi XLVII. törvény a közszolgáltatás, s közszolgáltatók körét határozta meg.

A GALILEO-RENDSZER ÉLETRE KEL!

A Galileo, Európa műholdas navigációs rendszere, 2016. december 15-én elindította kezdeti szolgáltatásait a közigazgatási szervek, vállalkozások és a lakosság számára.

TÍZSZERES PONTOSSÁG

„A földrajzi helymeghatározás napjaink digitális forradalmának központi kérdése, a mindennapi életünket átalakító új szolgáltatások alapja. A Galileo megtízszerezi a földrajzi helymeghatározás pontosságát, és a helymeghatározáson alapuló olyan technológiák következő generációjának működését teszi lehetővé, mint amilyenek az autonóm autók, az összekapcsolt eszközök és az okos városi szolgáltatások. Európa vállalkozóihoz intézem ezt a felhívást: képzeljék el, mire lehetnek képesek a Galileóval – ne várjanak, innováljanak!”
– fogalmazott kissé patetikusán Maros Sefcovic, a Bizottság energiaunióért felelős alelnöke.

A Galileo a következő szolgáltatások ingyenes nyújtását kezdi meg a GPS-szel együttműködve:

- **Veszélyhelyzetek kezelésének támogatása:** Ma órákba telik, mire egy elveszett személyt megtalálhatnak a tengeren vagy a hegyekben. A kutatás-mentés szolgáltatás segítségével (Search and Rescue Service – SAR), a Galileóval kompatibilis jeladóval segélyjelet adó személyt hamarabb megtalálhatják és kimenthetik, mivel a felderítési idő 10 percre csökken. A szolgáltatás későbbi továbbfejlesztésével a segélyjel leadója is értesítést kap majd arról, hogy meghatározták a hollétét, és útban van a segítség.

- **Pontosabb navigáció a lakosság számára:** A Galileo nyilvános szolgáltatása ingyenes piaci helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási szolgáltatást fog nyújtani, amit az okostelefonokba vagy az autók navigációs rendszerébe épített, a Galileo jeleit használó lapkakészletek (chipsets) révén lehet majd igénybe venni. 2016 őszén piacra kerültek ilyen okostelefonok, és azok e jelek révén immár pontosabb helymeghatározást nyújthatnak. 2018-ra a Galileót minden Európában forgalomba hozott új járműmodellbe beépítik, és az több eszköz számára tökéletesített navigációs szolgáltatást fog nyújtani, valamint lehetővé fogja tenni az e-segélyhívó rendszer használatát. A navigációs eszközöket használók különösen a nagyvárosokban élvezhetik majd a Galileo által biztosított pontosabb helymeghatározás előnyeit, ahol a magas épületek most gyakran blokkolják a műholdas jeleket.

- **Jobb időbeli összehangoltság a kritikus infrastruktúrák számára:** Nagypon-

tosságú órái révén a Galileo lehetővé teszi a banki és pénzügyi tranzakciók, a telekommunikáció és az intelligens energiahálózatok megbízhatóbb időszinkronizálását. Ez hatékonyabbá fogja tenni a működésüket.

- **Biztonságos szolgáltatások a közigazgatási szervek számára:** A kormányzati ellenőrzésű szolgáltatása (Public Regulated Service – PRS) révén a Galileo olyan közigazgatási szerveket is támogatni fog, mint a polgári védelmi szolgálatok, humanitárius segélyszolgálatok, vámhivatalok és a rendőrség. Különösen ellenálló és teljesen titkosított szolgáltatást kínál majd a kormányzati felhasználóknak nemzeti veszély- vagy válsághelyzetekben, például terrortámadások esetén, a szolgáltatások folyamatosságának biztosítása érdekében.

A Galileo kezdeti szolgáltatási nyilatkozata azt jelenti, hogy a Galileo műholdjai és földi infrastruktúrája már működésre képesek. Jelei rendkívül pontosak lesznek, de még nem folyamatosan elérhetők. Ezért a kezdeti szakaszban az első Galileo-jelek más olyan műholdas navigációs rendszerekkel együttesen használhatók, mint a GPS.

Az elkövetkező években új műholdak kerülnek majd pályára a Galileo konstellációjának bővítéseként, ami fokozatosan javítani fogja a Galileo világszintű elérhetőségét. Várhatóan 2020-ra válik teljessé a konstelláció, akkorra fogja elérni a Galileo a teljes működési kapacitását.

Mint ismert, a Galileo Európa globális navigációs műholdrendszere. A legkorszerűbb helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási szolgáltatások sorát nyújtja vi-

lágszerte a felhasználóknak. A Galileo teljes átjárhatóságban együttműködik a GPS-szel, viszont pontosabb helymeghatározást kínál a végfelhasználóknak.

A Galileo konstellációja jelenleg 18 műholdból áll, amelyek mindegyikét pályára állították már. A konstelláció várhatóan 2020-ra válik teljessé, összesen 30 műhold tartozik majd hozzá.

A spanyol BQ társaság máris forgalomba hozta az első Galileo-okos telefont, példáját

várhatóan más gyártók is hamarosan követni fogják. Ezzel az applikációfejlesztőknek is lehetőségük nyílik arra, hogy igazi jel alapján teszteljék elgondolásaikat. A Galileo kezdeti szolgáltatásait az Európai GNSS Ügynökség (GSA) irányítja. Az átfogó Galileo programot az Európai Bizottság irányítja, amely az Európai Űrügynökségre (ESA) bízta a rendszer telepítését és az operatív feladatok műszaki támogatását. **EB**

Minden **hatodik** munkavállaló az alacsony keresetűek között

A munkavállalók 17,2 százaléka, nagyjából minden hatodik alkalmazott az alacsony keresetűek közé tartozott az Európai Unióban 2014-ben – ez derült ki az uniós statisztikai hivatal (Eurostat) nemrégiben nyilvánosságra hozott adataiból.

A lacsony keresetű az, aki a nemzeti bruttó órabér mediánjának kétharmadánál kevesebbet kap munkájáért.

Az euróövezetben 2014-ben a medián órabér 14,1 euró, az Unióban pedig 13,2 euró volt, ennek a kétharmadánál az eurózóna 19 országában a foglalkoztatottak 15,9 százaléka, a 28 uniós országban pedig 17,2 százaléka keresett kisebb összeget.

Az egyes uniós tagállamok között jelentős az eltérés az alacsony keresetűek arányát tekintve. A statisztikában nem szerepelnek Görögország és Horvátország adatai.

A munkavállalók legnagyobb arányban, 25,5 százalékkal, Lettországon tartoztak az alacsony keresetűek közé. A balti köztársaságot szoroson követi Románia (24,4 százalék), Litvánia (24,0 százalék), Lengyelország (23,6 százalék), Észtország (22,8 százalék), Németország (22,5 százalék), Írország (21,6 százalék) és Nagy-Britannia (21,3 százalék).

Az ellentétes póluson, ahol a munkavállalók kevesebb mint 10 százaléka esett az alacsony keresetűek kategóriájába, Svédország az első helyezett 2,6 százalékkal, majd Belgium (3,8 százalék), Finnország (5,3 százalék), Dánia (8,6 százalék), Franciaország (8,8 százalék) és Olasz-

ország (9,4 százalék) következett. Az euróban számolt medián bruttó órabért tekintve 15-szörös a különbség a két véglet között: Dániában a legmagasabb a medián órabér, 25,5 euróval, a legkisebb pedig Bulgáriában, 1,7 euróval. Dánia után Írország (20,2 euró), Svédország (18,5 euró), Luxemburg (18,4 euró), Belgium (17,3 euró) és Finnország (17,2 euró) következett az élbolyban. A lemaradók között Bulgária után Románia (2,0 euró), Litvánia (3,1 euró), Lettország (3,4 euró) és Magyarország (3,6 euró) volt a sorrend. Az egyes országok közötti árszínvonal-különbségeket kiküszöbölő vásárlóegységben (PPS) számolva már „csak” ötszörös a különbség a medián bruttó órabér két véglete között. Ezt a listát is Dánia (18,5 PPS) vezette, Írország (18,4 PPS), Belgium (15,4 PPS), Németország és Luxembourg (egyenként 15,0 PPS), valamint Hollandia és Svédország (egyenként 14,5 PPS) előtt. A helyzet Bulgáriában (3,6 PPS) a legrosszabb, majd Románia (4,0 PPS), Lettország (5,0 PPS) és Litvánia (5,1 PPS) következett. Magyarország (6,5 PPS) a 20. helyen áll, holtversenyben Szlovákiával.

MTI

MAGYAR HELYZET

Magyarországon 2014-ben a medián órabér 3,6 euró volt, ennek kétharmadánál, 2,4 eurónál a foglalkoztatottak 17,8 százaléka keresett kevesebbet. A százalékos arányt tekintve a magyarországinál 11 országban volt jobb a helyzet, miközben a medián órabér 21 országban volt nagyobb.

Tiszta energiával az európai versenyképességért

Intézkedéscsomagot dolgozott ki az Európai Bizottság, amelynek célja, hogy a tiszta energiákra való átállás következtében megváltozott globális energiapiacra is biztosítani lehessen az Európai Unió versenyképességét.

KORSZERŰSÖDIK A GAZDASÁG

„Az intézkedéscsomag a gazdaság korszerűsítése révén jelentős lökést fog adni a tiszta energiákra való átállásnak. Európa most példát mutat a fenntartható munkahelyek, növekedés és beruházások megvalósításában is. A javaslatokban a környezetbarát energiához kapcsolódó valamennyi ágazat érintett: közülük elég megemlíteni a kutatás-fejlesztést, az oktatást, az épületgazdálkodást, az ipart, a közlekedést, vagy éppen a digitális és a pénzügyi ágazatot” – értékelte a csomagot a Bizottság energia-unióért felelős alelnöke, **Maros Sefcovic**.

A Bizottság szerint az EU-nak vezető szerepet kell vállalnia a tiszta energiaforrások használatára való átállásban, nem csak alkalmazkodnia kell ahhoz. Ennek jegyében vállalta az EU, hogy 2030-ig 40%-kal csökkenti a szén-dioxid-kibocsátást, az uniós gazdaság korszerűsítését tartva szem előtt annak érdekében, hogy minden európai polgár élvezhesse a munkahelyteremtés és a növekedés eredményeit. A ma ismertetett javaslatoknak három fő céljuk van: előtérbe helyezni az energiahatékonyságot; világszinten vezető szerephez jutni a megújuló energiák terén; illetve méltányos feltételeket biztosítani a fogyasztóknak.

A jövő energiapiacain a fogyasztók is aktív és központi szerephez jutnak. A jövőben az egész EU-ban szeretnénk nagyobb kínálatot biztosítani számukra, elérhetővé tenni az energiaárak megbízható összehasonlítását nyújtó eszközöket, és lehetővé tenni, hogy saját használatra és eladásra elektromos áramot állítsanak elő. A fokozott átláthatóság és a jobb szabályozás nagyobb teret enged a civil társadalomnak az energiarendszerekben való részvételre és az árjelzésekre való reagálásra.

A „Tiszta energia minden európainak” bizottsági javaslatokkal azt szeretnék alátámasztani, hogy a tiszta energiaforrások használatára való átállás a jövőbeni növekedés legfontosabb színtere, az okos befektetések helye. 2015-ben a tiszta energiákba világszinten több mint 300 milliárd eurót ruháztak be. Az EU ideális helyzetben van ahhoz, hogy kutatási, fejlesztési és innovációs szakpolitikai segítségével ipari lehetőségként aknázza ki ezt az átállást. Ha 2021-től kezdve évente akár 177 milliárd euró köz- és magánberuházást sikerül mozgósítani, ez a csomag a GDP 1%-os növekedését eredményezhetné egy évtizeden át, és 900 000 új munkahelyet hozhat létre.

A „Tiszta energia minden európainak” jogalkotási javaslatcsomag az energia-

hatékonyság, a megújuló energiák, a villamosenergia-piac kialakítása, a villamosenergia-ellátás biztonsága és az energiaunió kormányzása kérdéseivel foglalkozik. Emellett a Bizottság új irányt határoz meg a környezetbarát tervezésben, valamint stratégiát javasol az összekapcsolt és automatizált mobilitás számára.

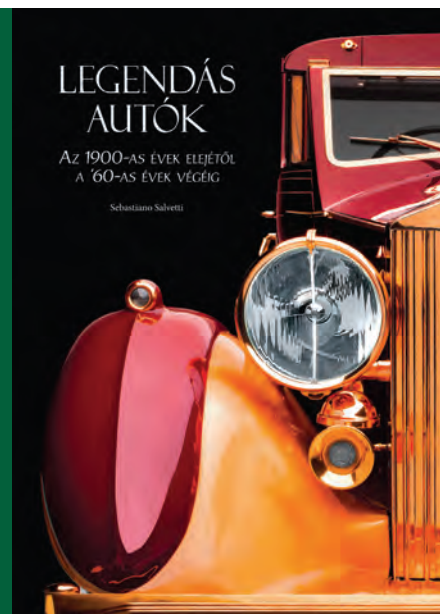
A csomag egyes elemei a tiszta energiaforrásokkal kapcsolatos innováció felgyorsításával és az európai épületek felújításával foglalkoznak. Tartalmaz a köz- és magánberuházások mozgósítására, az uniós ipar versenyképesebbé tételére, illetve a tiszta energiákra való átállás társadalmi hatásainak mérséklésére hivatott intézkedéseket is. Keressük a lehetőségeket arra, hogy az EU miként erősítheti meg vezető pozícióját a tiszta energiákat alkalmazó technológiák terén, és segíthet a harmadik országoknak szakpolitikai céljaik elérésében.

Mint ismeretes, 2014 októberében az Európai Tanács lefektette a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretet, amely azt az egész gazdaságra kiterjedő, markáns belső célt tűzte ki, hogy 2030-ig legalább 40%-kal csökkenti az üvegházhatású gázkibocsátást. A párizsi megállapodás uniós megközelítést igényel. Az Európai Tanács által elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keret végrehajtása prioritást élvez a párizsi megállapodás nyomán követése során.

A Bizottság már előterjesztette azokat a javaslatokat, amelyek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2030-ra elérendő csökkentéséhez szükségesek. 2015-ben javaslatot tett az uniós kibocsátás kereskedelmi rendszer (ETS) átalakítására. 2016 nyarán a Bizottság olyan javaslatokat terjesztett elő, amelyek az európai gazdaság további fontos ágazataiban gyorsíthatnák meg a karbonszegény gazdaságra való átállást. Ezt egészítik ki a mostani javaslatok.

DIVATCIKK, STÁTUSZSZIMBÓLUM, GAZDASÁGI ERŐ

„Mindig az a legnagyobb autó, amelyet csak eztán fogunk megépíteni – Enzo Ferrari”. A megragadó tárlattal és történettel szolgáló, kiemelkedően elegáns albumnak ez a mottója a minőségi autók fejlesztésének a lényegét ragadja meg: mindig magasabbra!

Ezek az autók messze többek, mint a technika csodái és a formatervezés remekei: társadalmak élet- és gondolkodásmódját tükrözik, ahol a szépség gazdasági erőt sugároz.

„Léteznek autók, amelyek történelmet írtak: felkavarták az emberi lelket és megdobogtatták a szívet. Ezt a kötetet az álomautóknak is nevezhető klasszikus autómobiloknak szenteltük. (...) Az itt bemutatott modellek meghatároztak egy korszakot, amely az autómobilok dicsőségét és ünneplését hozta. Az autók fénykora az 1900-as évek elején kezdődött, és az 1960-as évek végéig tartott, amikor minden idők legizgalmasabb modelljei születtek. Minden autó temérdek energia, befektetés, kutatás, kísérletezés, öröm és fájdalom gyümölcse. (S bennük korok csúcspontjai csillognak – OP) Válogatásunkból reményeink szerint kirajzolódik az autók hőskorának fejlődéstörténete.”

Társadalmi szerepe szerint a 20. század talán leginkább kimagasló emblematiszma terméke az elegáns autó. Az épületek mellett a leglátványosabb státusszimbólum, hiszen minden más hasonlónál szélesebb körben és szembeötlőbben mutatkozik meg. A mikroelektronika általános alkalmazásáig valószínűleg az autók az az eszköz-család, amely a legnagyobb szerepet játszotta a 20. sz. gazdasági és társadalmi viszonyainak alakulásában. Az autógyártás máig is a modern nemzetgazdaság egyik húzóágazata. A legjava pedig – ma is – kiemelkedően fontos presz-

SEBASTIANO SALVETTI

Legendás autók

Corvina, 2016

tízshordozó: bámuljátok, s becsüljétek érte, tehát érvényesüljek általa! Mindezekkel ez a kötet egyszerre szolgál technika-, ipar és kultúrtörténetként.

„Az ember nem hajthat végig a Sunset Boulevard-on a 3 millió dollárt érő házával, de ha egy Rolls-Royce volánja mögött ül, mindenki azt feltételezi róla, hogy az egyik 3 milliós villa fenn a hegyekben biztosan az övé.” Ebbéli szerepében az autó hamar rendszeresen cserélendő divatcikké, éles fejlesztési verseny tárgyává vált, nem kis részben ezért születtek ezek a tündöklő gépek. Találkozik ebben a gyártók törekvése, hogy újból és újból eladhassák termékeiket, s a tehetőseké, akik nagyrészt azért veszik meg újra és újra, hogy látványosan birtokolják e téren is a divat mindenkor legfrissebb alkotásait, a javak legjavát, s ezzel is megjelenítsék – többnyire elsősorban másoknak, nemritkán úgyszintén a maguk örömeire –, hogy a „jobbak”, sőt azok krémje közé tartoznak. Az autó így megtestesíti a technika állásának élvonalát, másrészt ösztönzi a fejlesztést minden olyan területen is, amely az eredményeivel bekerülhet az autógyártásba, valamint az autók használatához szükséges infrastruktúrába.

A káprázatosan szép, dokumentáció értékű, gazdag képanyagot kitűnő jellemzések, történeti részletek, anekdoták, alapos műszaki ismertetők teszik teljesebbé, hogy lássuk és érezzük e bámulatos jószágokat, csodáljuk a bennük megtestesült alkotó teljesítményt. **Dr. Osman Péter**

BOOM MAGAZIN ajándékba!

Ha nem tudja, mit ajándékozzon ügyfeleinek, partnereinek,
ajánljuk figyelmébe a **BOOM** MAGAZIN-t.

SPECIÁLIS AJÁNLAT csak MGYOSZ-tagoknak!

1-et fizet, 2-t kap!*

* csak éves
előfizetés
esetén

Akár ajándéknak is adhatja a 2. **BOOM** MAGAZINT

1+1

BOOM MAGAZIN

egy évre

9800 Ft

megrendeles@boomonline.hu

vagy honlapunkon keresztül:

www.boomonline.hu

+36/30-510-0897